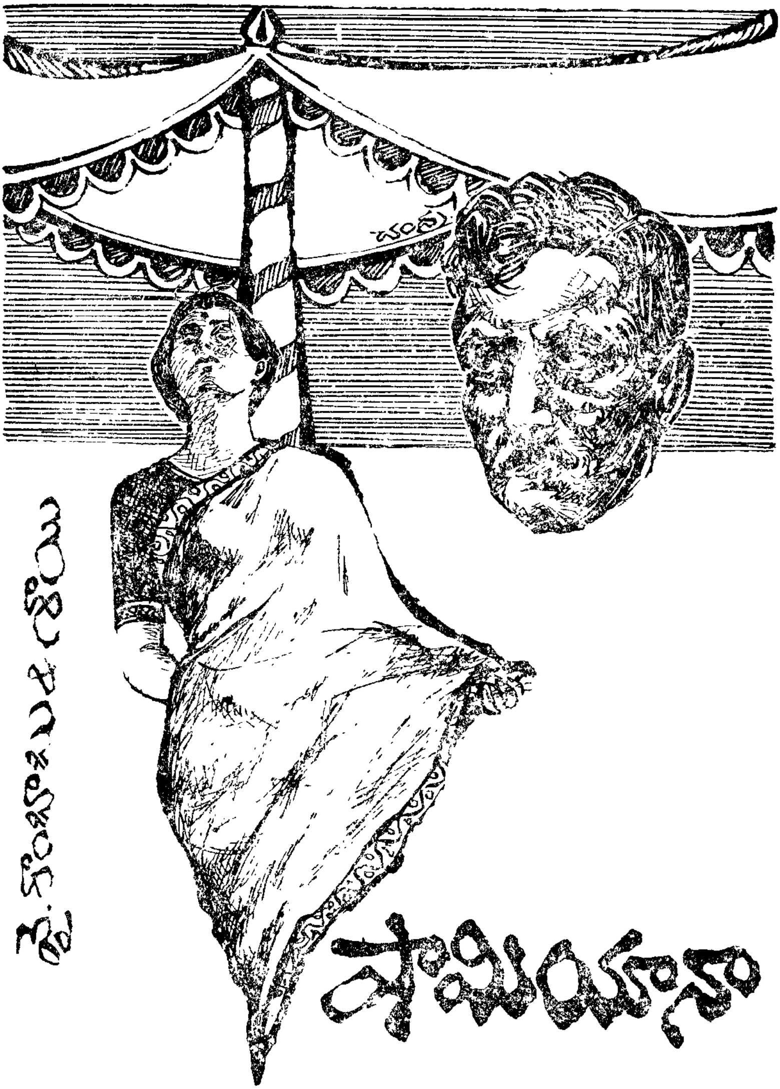

షామియానా

...లువెత్తు తలుపులు. ముందుకు పొడుచుకువచ్చిన లోహపు కొమ్ములు. ...క్షణం ప్రసాదరావు ఆ గుమ్మం ముందు. నిలబడిపోయాడు. మత్తగజమైనా ఛేదించలేని ఆ యినుప తలుపులు, ఆ తలుపులకు అమర్చిన సూదైన

కొమ్ములు చూస్తూఉంటే, అతనికి ఏదో క్రొత్త ప్రదేశంలో ఉన్నట్లుగా ఉంది. విస్పష్టం కాని ఏదో అనుభూతి అతనిలో కదలి, ఒళ్లు గగుర్పొడిచింది.

ఆ గుమ్మానికి ఒక మూలగా ఉన్న చిన్న తలుపు తెరచుకుని, జైలర్ చిరునవ్వు ముఖంతో కనిపించిన తరువాత గానీ ప్రసాదరావుకు తెలివి రాలేదు. జైలర్ నవ్వుతూ, "గుడ్మార్నింగ్ సార్!" అన్నాడు. అతను ప్రతిగా శుభోదయం పలికి "సూపర్నెంటు ఉన్నారు గదా!" అని అడిగాడు.

"మీకోసమే ఎదురు చూస్తున్నారు సార్!" అన్నాడు జైలర్.

ప్రసాదరావు ఆ చిన్న తలుపు తెరచిన సందుగుండా లోపలికి అడుగు పెట్టాడు. రెండడుగులు ముందుకు నడిచి, క్రొత్తగా కన్పిస్తున్న జైలు కాంపౌండు నలు దిశలా దృష్టి సారించాడు.

జైలర్ తక్కున తలుపు మూయగానే ప్రసాదరావు ఉలిక్కిపడ్డాడు. వెనుదిరిగి మళ్ళీ వింతగా కోటగుమ్మం వంటి ఆ గుమ్మం వెంపూ, గాజు ముక్కలతో కర్కశంగా కన్పిస్తున్న ఎత్తైన గోడవంకా, నిశ్శబ్దంగా... తప్పు చేసిన మనిషిమాదిరి వెలవెల బోతున్న లోపలి జైలు వైపూ చూచాడు. తను జైలర్ నుంచి జైలు సూపరింటెండెంటుగా ప్రమోషన్ అయి, ఛార్జి తీసుకోవలసిన రోజున జైలు తన కంటికి ఇట్లా విచిత్రంగా కనిపిస్తుందనుకోలేదు. అంతేకాదు, ఈ ఎత్తైన తలుపులూ, గాజు పెంకుల గోడలూ, ఇనపఊచల కొట్లూ, మానవుడిని నిర్దాక్షిణ్యంగా బంధించివేస్తున్న ఈ విచిత్రదృశ్యం అతనికి ఎంతైనా అనుభూతిని ప్రసాదిస్తున్నది.

ప్రస్తుతం సూపర్నెంటుగా వున్న వ్యక్తికి పరదేశ యాత్రావకాశం కలగడంతో జైలర్లలో సీనియరైన ప్రసాదరావుకు ప్రమోషన్పై కొత్త జైలుకు బదిలీ అయింది.

గది గుమ్మంలో నిలబడగానే, లోపలనుంచి సూపర్నెంటు, తీయని కంఠస్వరంతో — "హల్లో! కొత్త సూపర్నెంటుగారూ! రండి-రండి!" అని స్వాగతవచనాలు పలికారు. ప్రసాదరావు ఆయనకు నమస్కరించాడు. రెండడుగులు నడిచి, గది గోడలు పరికించి — "నేను రావడం కొంచెం ఆలస్యమైందనుకుంటాను," అన్నాడు, వినయం ఉట్టిపడే కంఠస్వరంతో.

తేలిన్నట్టుగా తలాడించాడాయన. కొత్తగా తన స్థానంలో అడుగిడబోతున్న అతని భుజంపై ఆదరంగా చేయివేసి, "ప్రసాదరావుగారూ! మరి

ఒక్కసారి ప్రైలు రౌండ్ కొట్టివచ్చి, ఛార్జ్ తీసుకోవచ్చు," అన్నాడు.

ప్రసాదరావు మౌనంగా కుర్చీలో కూచున్నాడు మాటలు రానివాడి మాదిరి ఆయన ముఖంలో దృష్టి నిలిపి రెండు క్షణాలు గడిపాడు. తరువాత మెల్లగా—"ఉదయంనించీ నా ఎడమ కన్ను అదిరిపోతూ ఉందండీ! ఏదో భయం మనసంతా అలుముకొని, చాలా కొత్తవిధమైన అనుభూతిని కలుగజేస్తూఉంది. ఈవేళ ఏదో విశేషం జరిగేటట్లే ఉంది," అన్నాడు.

ఈ మాటలు వింటూనే సూప ర్నెంటు విరగబడి నవ్వాడు. అతని నవ్వు చిత్రంగా, సుడులు తిరుగుతూ, ఆ గది గోడలమధ్య ప్రతిధ్వనించి పోయింది. రెండు క్షణాలు గుడ్లప్ప గించి సూపర్నెంటును చూచాడు ప్రసాదరావు. ఆ క్షణంలో అతని కంటికి ఆయన యమధర్మరాజులాగా, మానవ రూపాన్ని ధరించిన రాక్షస రాజు మాదిరి కన్పించాడు.

"మీరు భలే చిత్రంగా చెబుతు న్నారు. ఎడమకన్నదిరితేనేం-కుడిక న్నదిరితేనేం; అసలు అటువంటివి పట్టించుకుంటే మన బతుకు సాగినట్టే," అన్నాడు సూపర్నెంటు.

ఆ రోజు చార్జి తీసుకోవడం ప్రసాదరావుకు యిష్టంగా లేదు. అయినా తప్పనిసరి. ఆయన ఆ రోజే రిలీవై పోవాలి.

"చార్జి కాగితాలు ప్రైవు చేయిం చారా?"

ప్రసాదరావు ప్రశ్నకు ఆయన పాజి టివ్ గా సమాధానం యివ్వగానే, "అయితే చార్జి తీసుకున్నతరువాత రౌండ్ కొడదాం," అన్నాడు ప్రసాదరావు

సూపర్నెంటు కుర్చీలో కూర్చుని, ఫైలు బయటికి లాగి, నాలుగు కాగి తాలు తీశాడు. ఓ పది నిమిషాల పర్యంతం ఆయన ఏదో విషయాలు - చెప్పవలసిన వన్నీ - ప్రసాదరావుకు చెప్పాడు. ఆయన చెప్పిన వన్నీ మౌనంగా వింటున్నాడే గాని అతనికి మనసు నిలవడం లేదు. చిత్రమైన ఆత్రుత దేహమంతా అలుముకొని మనసును డోలాందోళితం చేస్తున్నది. తెలియరాని పిచ్చిఆలోచనలు అస్ప ష్టంగా దూరంగా అగుపించి మాయ మౌతున్నాయి.

చివరిమాటలు చెబుతూ— "మీ బాధ్యత గుర్తించి ప్రవర్తిస్తే-యిబ్బందు లేమీ ఉండవు. పాటిక బుద్ధి ఎంత మాత్రమూ లేక, నిమిత్తమాత్రంగా మీ ధర్మాన్ని నిర్వర్తించుకుపోతే, మీ దారికి మరి అడ్డేమీ నిలవదు. ఇంత కన్న నేనేం చెప్పగలను!" అనేసి, ఆయన ముగించాడు. ప్రసాదరావు

నిట్టూర్చాడు. సూపర్నెంటు వంక యిబ్బందిగా చూస్తూ చిరునవ్వు నవ్వాడు.

ఇద్దరూ లేచారు. జైలర్ వారి ననుసరించాడు. ఒక్కొక్క గది చూసుకుంటూ వాళ్ళిద్దరూ ముందుకు నడవ సాగారు. ఎన్నడూ చూడని ఒక క్రొత్త లోకంలో నడయాడుతున్నట్లుగా అనుభూతి నందుతున్న ప్రసాదరావు సూపర్నెంటుతో వేగంగా నడవలేకపోతున్నాడు. ఆయన యిది గమనించి, చటుక్కున ఆగి, "ఏమండీ! మీ రేదో ఫీల్ అవుతున్నారు. ఏమిటి - కొంచెం చెబుతారా!" అని అడిగాడు.

ప్రసాదరావు నవ్వలేదు ఆయన ముఖంలోకి చూచి, ఏం జరిగిందా అని ఆలోచించాడు. ఏముంది ఏం జరగలేదు. క్రొత్త ఉద్యోగంలోనికి ప్రవేశిస్తున్నా నన్న ఉత్సాహంతో కనులు విప్పిన అతనికి లోకం నవవధువులా కన్పించింది బాలభాస్కరుని లేతకిరణాలు ప్రకృతిని గిలిగింతలు పెట్టి, క్రొత్త అందాలను చూపించాయి. కాని, బయలుదేరే వేళకు ఎడమకన్ను ఎక్కువగా అదరింది. ఇప్పటికీ అదరుతూనే ఉంది. అంతేగాక ఎవరో విధవావిడ ఎదురు. జైలులో ప్రవేశిస్తూండగా గుండె దడదడ లాడింది.

"సహజంగా నే పిరికివాడిని కాదు.

కాని, ఎందుకో చెప్పలేనంతగా ఆత్రం కలుగుతోంది. ఉదయం నించీ చెప్పుకో దగ్గ సంఘట నేమీ జరగనే లేదు," అన్నాడు మెల్లగా ప్రసాదరావు.

సూపర్నెంటు అతన్ని సానుభూతితో చూచాడు.

భుజంమీద చేయి వేసి, "ఖులాసా తెచ్చుకోండి! ఒక్కోసారి అనవసరంగానే భయపడిపోతూ ఉంటాం. శకునాలపై నమ్మకం పెట్టుకోడం ఏమంత మంచిది కాదు," అని, "నడవండి — కాస్సేపు రిక్రియేషన్ రూమ్‌లో కూచుందాం," అన్నాడు.

రిక్రియేషన్ గది చాలా చిన్నది టేబిల్ చుట్టూ నాలుగు కుర్చీలూ—ఒక మూలగా క్యారమ్‌బోర్డూ—

"మీకు క్యారమ్స్ వచ్చుగదా!" అడిగాడాయన.

ఇద్దరూ క్యారమ్స్ ఆడేందుకు కూర్చున్నారు. ఈ లోగా జైలర్ కాఫీలు పట్టించుకొచ్చాడు. కాఫీ త్రాగి, సేదదీరిన తరువాత, తనకు సహజమైన చలాకీతనంతో—"రండి సార్! మిగత జైలుభాగ మంతా చూచినద్దాం," అన్నాడు ప్రసాదరావు.

ఇద్దరూ తిరిగి బయలుదేరారు. ఖైదీల గదులన్నీ చూచారు. అంతవరకూ ప్రసాదరావులో లేచిన ఆత్రం అణగిపోయి, ఆలోచనలు రేకెత్తాయి. ఆ క్షణంనుండీ జైలుబాధ్యత లన్నీ అతనివే గనుక ప్రసాదరావు తన కప్పగింపబడిన ఫైళ్ళ గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు. ఖైదీల నందరినీ అతను పరికించి చూడలేదు.

జైలంతా తిరిగి వారు—ఆవరణలో ఒక మూలగా ప్రత్యేకంగా ఉన్న ఉరిశిక్షా ప్రదేశానికి తిరిగివచ్చారు. అక్కడికి రాగానే, అంతవరకూ ఏవేవో విషయాలను విడమరిచి చెబుతున్న సూపర్నెంటు కొన్ని క్షణాలు మౌనం వహించాడు. ఆ గది ఖాళీగా వుంది. ఒక మూలగా ఉరిశిక్ష అమలుపరచే సాధనాలన్నీ భద్రంచేయబడిఉన్నాయి. గది మధ్యగా లోతైన గోయి ఉంది.

"ప్రసాదరావుగారూ! ఈ గది గురించి నేను చెప్పవలసిం దేముంది! మీకే తెలుసు," అన్నా డాయన.

ప్రసాదరావు గది నొకసారి పరికించాడు.

"ఎక్కువ సేపు ఇక్కడ నిలబడలేను. రండి—వెడదాం," అన్నాడు సూపర్నెంటు.

బాధ్యతల నన్నిటినీ ప్రసాదరావు భుజంమీద వేసి, సూపర్నెంటు వెళ్ళిపోయాడు. ఆఫీసుగదిలో ప్రసాదరావొక్కడే కూర్చుండిపోయాడు. అతనికి ఆ కొత్తగదిలో ఊపిరాడలేదు. మెల్లగా నడుచుకుంటూ రిక్రియేషన్ రూంలోకి వచ్చి కూచున్నాడు. స్ట్రైకర్‌తో బ్లాక్‌ను గట్టిగా కొట్టాడు.

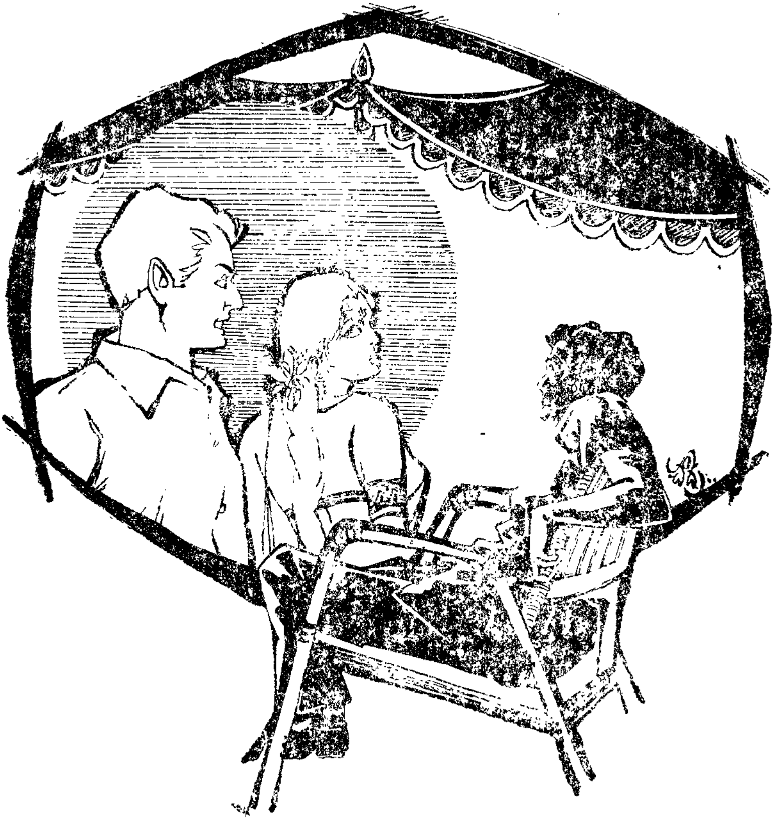

అది ఎదురుగ్గా వున్న రిమ్‌ను తాకి, వెనగ్గా వచ్చి, తలుపు నొకదాన్ని చిందరవందర జేసి హోల్‌లో పడిపోయింది.

ప్రసాదరావు మెల్లగా కాళ్ళు కదుపుతూ గదిని పరికించాడు. ఒక మూలగా చుట్టచుట్టబడి నిలబడి ఉన్న షామియానా అతని కళ్ళ బడింది.

షామియానా! రంగు రంగుల అందమైన పాత షామియానా! ఆ షామియానా మీదినుండి అతని దృష్టి మారలేదు.

"షామియానా!" అని గొణుకున్నా డతను.

కూచున్న ప్రసాదరావు లేచి నిలబడ్డాడు. మెత్తగా షామియానాను స్పృశించాడు. అతని వేళ్ళకింద పాత షామియానా మెల్లగా కదిలింది.

అతనికి షామియానాను చూస్తేపెళ్ళి జ్ఞాపకం వస్తుంది అతను పెళ్ళి చేసుకో

లేదు. పెళ్ళంటేఅసహ్యాం ప్రసాదరావుకు. తండ్రి పదేపదే పెళ్ళి చేసుకోమని చెప్పినా అతను వినిపించుకోలేదు.

ప్రసాదరావుకు బాల్యం గుర్తుకు వచ్చింది. అతని తండ్రికి షామియానా అంటే చాలా యిష్టం. అందుకే, కూతురు వివాహానికి ఆయన కొబ్బరి ఆకుల పందిరి బదులు షామియానా వేయించారు. అతనికి బాగా గుర్తు— 'షామియానా' ను చూచి అదేమిటో అడిగినప్పుడు, అతని తండ్రి నవ్వుతూ "దీన్ని షామియానా అంటార్రా" అని, "ఏదీ, నువ్వను చూద్దాం," అన్నాడు. తన కా మాట నోరు తిరగలేదు. అస్తవ్యస్తంగా పలికినప్పుడు, విన్న వాళ్లు నవ్వారు.

పెద్దైదగిన తరువాత ఎప్పుడేనా షామియానా కళ్ళబడితే-అతనికి చిన్ననాటి ఈ సంఘటన గుర్తుకు వస్తుంది వెనువెంటనే అక్కయ్య పెళ్లికూడా!

అక్కయ్య పెళ్లినాటికింకా అతనికి ఊహ రాలేదు. వెర్రి ఉత్సాహంతో ఆ బాల్యంలో అతను పెళ్లిరోజున ఎన్నెన్నో గమ్మత్తులు చేశాడు.

కాబోయే బావగారిని కాల్చుకు తిన్నాడు. విడిదిలో జనం తన పేరెత్తితేనే హడలిపోయేలా చేశాడు. తను ఇంత అల్లరిపిడుగని అతనికే అంతకు ముందు తెలియదు.

పెళ్లికొడుకు మెల్లగా తనను చేరబిలిచి, "బావగారూ! సీమటపాకాయలాగా ఇలా పేలిపోతుంటే ఎట్లా? మరీ యింత అల్లరి చేయకూడ," దనితనను బుజ్జగించడం అతనికి బాగా గుర్తుంది.

అప్పట్లో-తండ్రి చాల సంపాదించి, నిలవచేశాడు. జగద్వ్యాపారానికి మూలసూత్రమైన ధనం ఇంధనంగా పనిచేసి ఆయన పరువు ప్రతిష్టలను పెంచింది. ఆయన పేరు రఘురామయ్య. ఇద్దరే బిడ్డలు - కూతురు, కొడుకు. ఒక్కాగా నొక్క కూతురు గనుక అపురూపంగా పెళ్ళి జరిపించాలని అనుకున్నా డాయన. కలవారికిచ్చి చేస్తే, కన్నకూతురు కలకాలం కలకల లాడుతూ కాపురం చేస్తుందని తలంచా రాయన. ఆస్తిలో సగం కట్నంగా యిచ్చి, వైభవోపేతంగా వివాహాం ఏర్పాటు చేయించారు.

షామియానా వెనుక దాగిన కథనంతా జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ ఉంటే, ఎదురుగ్గా జైలర్ ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ఆలోచనల గొలుసు తెగిపోయింది. ఒకింత చిరాగ్గా! చూచాడు ప్రసాదరావు

"క్షమించండి, ఒక ముఖ్యమైన విషయం చెప్పడం మరచిపోయాను. సూపర్నెంటుగారుకూడా హడావిడిలో మఱచిపోయినట్టున్నారు..." అని ఆగాడు జైలర్. ప్రసాదరావు అతనిమీదనే దృష్టి నిలిపాడు.

"ప్రియా! నిన్ను పెళ్ళాడనని చెప్పటానికి నాకు నోరాడటంలేదు. ఈ కేసు విస్కీ యిచ్చిపోతున్నాను. నన్ను మర్చిపోవటానికి ప్రయత్నించు!"

"ఈ రోజు సాయంకాలం నాలుగు గంటలకు ఒక ఉరిశిక్షను అమలు జరుపవలసిఉంది."

ఉలిక్కిపడ్డాడు ప్రసాదరావు.

"ఉరిశిక్షకు సంబంధించిన ఫైలు ఆఫీసుగదిలో టేబిల్ మీదే ఉంది..."

సూపరెన్టెంటు ఎడమకన్ను అదిరింది. అతను గడియారం వంక చూచాడు. మూడు గంటల ఇరవై అయిదు నిమిషాలు.

"నాలుగు గంటలకా?" అడిగాడు.

"యస్ సర్! మీరు ఆ ఫైలును ఒకసారి చూస్తే..."

జైలర్ మాట పూర్తి కాకుండానే ప్రసాదరావు లేచి నిలుచున్నాడు. రెండడుగులు ముందుకు నడిచి, ఆగాడు.

"ఫైలంతా పరిశీలించేందుకు వేళ లేదు. అన్ని ఏర్పాట్లూ చేయించండి," అన్నాడు.

చిరునవ్వుతో—"ఏర్పాట్లన్నీ చేయించాను సార్! మరో పది నిమిషాల్లో డాక్టరు వస్తారు. అంతా రెడీ!" అన్నాడు జైలర్.

జైలర్ చిరునవ్వు అతనికి సహించలేదు. ఉరిశిక్షా వ్యాపారంలో చిరున

వ్వేమిటి? మృత్యువు కబళించ పోతున్న ఒక అమాయకుని వెంపు చూచి, అతని అదృష్టాన్ని పరిహాసించేందుకా ఆ చిరునవ్వ? జైలర్‌పై అతనికి కొంచెం కోపం వచ్చింది. అతని చూపుల్లో అది స్పష్టమైంది. అయినా, నిగ్రహించుకున్నాడు.

"బ్రీఫ్‌గా కేసు గురించి చెప్పండి. పాపం! ఆ అమాయకుడి సంగతి తలచుకుంటేనే జాలి కలుగుతున్నది," అని జైలర్ వంక చూశాడు సూపర్నెంటు.

జైలర్ మళ్ళీ నవ్వాడు-అన్నాడు గదా-"ఉరిశిక్షకు లోనయ్యేది అమాయకుడు కాదు సార్! అమాయకురాలు."

ఈసారి అదిరిపడ్డాడు సూపర్నెంటు. 'స్త్రీ' అని గొణిగాడు మెల్లగా.

జైలర్ సూపర్నెంటును పరీక్షగా చూశాడు. ముఖంమీది చిరునవ్వును దాచేసుకుని, "మీరు చార్జి తీసుకున్న రోజున ఒక స్త్రీని ఉరి తీయడం దారుణం," అన్నాడు.

ఇంతవరకూ ప్రసాదరావు ఆలోచన ఆ విధంగా పోలేదు జైలర్ మాటలతో అతను మరీ కృంగిపోయాడు. గాఢంగా నిట్టూర్చి, జాలిగా చూశాడు జైలర్‌ను. తను చార్జి తీసుకునే ప్రథమ దివసమైనాగాని - అంతిమ దినమైనా గాని-ఉరిశిక్షను రద్దుచేసే అధికారం తనచేత ఉన్ననాడు-ఎంతటి దారుణానైనా మార్చివేయగలడు తను! కాని, ఇప్పుడు - ఏం లాభం?

"చెప్పండి," అన్నాడు.

జ్ఞాపకం చేసుకునేందుకు రెండు క్షణాలు వెచ్చించి, మెల్లగా జైలర్ చెప్పసాగాడు.

"భర్త త్రాగుబోతు, నిరుద్యోగి. ఏవో చేతిపనులు చేస్తూ భార్య సంపాదించేది. భార్య సంపాదన అంతా అతని త్రాగుడుకే సరిపోయేది కాదు. ఒక కూతురు. కూతురును కాన్వెంటులో చేర్పించిందామె. భర్తను బామాలి అతనిచేత త్రాగుడు మాన్పించాలని చూచింది. అతనో రోజు తప్ప తాగి, భార్యమీద కత్తి దూశాడు. కాని, ఆమె అతని గుండెల్లో పొడిచింది. అతను చచ్చిపోయాడు. ఆమెకు ఉరిశిక్ష విధింపబడింది. పదిరోజుల క్రితం న్యాయస్థానం ఉరిశిక్షను విధించింది. సార్! మన మిప్పుడు అమలు జరపాలి."

రిక్రియేషన్ రూమునుంచి వాళ్ళిద్దరూ ఆఫీసుగదివెంపు నడుస్తూ ఉన్నారు. జైలర్ చెప్పినదంతా విన్న తరువాత ప్రసాదరావులో ఆలోచనలు చెలరేగాయి.

అగ్నిసాక్షిగా తనను వివాహమాడిన భర్తను భారతనారి హత్యచేసింది. దైవసమానుడైన భర్త గుండెల్లో

కత్తి గుచ్చి, అతని ప్రాణాన్ని బలిగొన్నది భార్య. భార్యా భర్త లన్న తరువాత ఎంతైనా అనుబంధ ముంటుంది. వైవాహిక బంధం పెంచిన మమత రెండు నిండుగుండెలనూ ఏకం చేస్తుంది. వారి ప్రేమకు గుర్తుగా ఆడపిల్ల కూడా కలిగింది. భర్త తాగిన మైకంలో భార్యమీద కత్తి ఎత్తడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. అసలే అతను చాత కానివాడు. భార్య సంపాదనమీద బతుకుతున్న వాడు. అతను నలుగురి ముందూ తల దించుకునే నడవాలి. అంతేగాక, మహమ్మారి తాగుడుకు అతను బానిస. సహజంగా సున్నితమైన మానవత్వం అతనిలో నశించి పోయి ఉంటుంది. అందుకే భార్యపై అతను కత్తి యెత్తగలిగాడు. కాని, జరిగిం దేమిటి? అతను హత్య చేయబడ్డాడు. నిజంగా చూస్తే-భర్తను ఖూనీచేసిన ఆ స్త్రీ శిక్షార్హురాలే అనిపించిం దతనికి. అంతవరకూ భర్త మాటకు ఎదురాడని ఆమె, స్వార్థపరురాలై భర్త చేతిలోని కత్తితోనే అతని ప్రాణాలను బలిగొన్నది.

దంతాలను తాటించాడు ప్రసాదరావు. చెవులదగ్గర కండరాలు పొంగి, అతని కళ్ళలో ఎర్రజీరను నిలిపాయి. జైలర్ అది గమనించకపోలేదు.

స్త్రీకి ఉరిశిక్ష అంటే చాలు-ఒక విధమైన చలనం కలగకపోదు మనిషిలో అనుకున్నా డతను.

ఇద్దరూ ఆఫీసుగదిలో ప్రవేశించారు. మరి నిలబడడం సాధ్యం కాదన్నంత నిరుత్సాహంతో ప్రసాదరావు కుర్చీలో కూర్చుండిపోయాడు. జైలర్ రెండు క్షణాలు ఆయనను పరీక్షగా చూసి, "నేను వెడుతున్నాను సార్! మీరు ఓ పదినిమిషా లాగి రండి!" అన్నాడు.

అత నేమీ చెప్పలేదు. జైలర్ గది గుమ్మం దాటడం గుడ్లప్పగించి చూస్తూనే ఉన్నాడు. అయిదు నిముషాల పర్యంతం అత నట్లా ఆలోచిస్తూ ఉన్నాడు. ఏం గుర్తొచ్చిందో ఏమో - "చూడండి," అని అటు చూచాడు. అక్కడ జైలర్ లేడు. ప్రసాదరావు చూపులు అతనికోసం దేవులాడాయి. వెనువెంటనే లేచి, గబగబ నడక ప్రారంభించాడు.

పెద్దపెద్ద అంగలతో నడుస్తూ అతను గదులన్నీ దాటి చివరిగదిని సమీపించబోతూ టైము చూచాడు.

ఒక హంతకురాలు ఈలోకాన్ని విడిచిపోయేందుకు మరొక్క పది నిమిషాలు మాత్రమే ఆమె చరిత్రలో మిగిలిఉన్నాయి. ఈ పదినిమిషాలూ ఆమెను చాల భయంకరంగా గడుస్తాయి. నిమిష నిమిషానికీ భయం భయంకరంగా ఆమె కళ్ళముందు నర్తిస్తుంది. ఆమె నరనరమూ చావు మీది భయంతో గజగజ లాడిపోతూ ఉంటుంది.

గదిలో ప్రవేశించబోతున్న వాడల్లా ప్రసాదరావు ఆగిపోయాడు. తనను చూడగానే జైలర్ తన వెంపు పరుగెత్తుకు రావడం అతను గమనించాడు.

"అంతా రెడీ సార్! రండి," అన్నాడు జైలర్, ప్రక్కకు ఒదిగి నిలబడి, అతనికి దారి విడుస్తూ.

అతను కదలలేదు. దృష్టి చలించడం లేదు. జైలర్ గమనించాడు. అతని దృక్కు లన్నీ ఆమె మీదనే కేంద్రీకరించ బడివున్నాయి.

ప్రసాదరావు రెండు కళ్ళూ ఆమెను నిశితంగా పరికిస్తున్నాయి. ఆమె-వయస్సెంతో చెప్పడం కష్టమే. అందంగానే ఉన్నది-మరీ చిన్నపిల్లగా కనిపిస్తున్నది. ముందుగా ఆమె కళ్ళపై దృష్టి నిలిచిందాతనికి. వేదనాభారంగా ఆమె కనురెప్పలు వాలి ఉంటాయనీ, బ్రతుకు మీది తీపితో ఏడిచి ఏడిచి కళ్లు ఉబ్బి ఉంటాయనీ అత ననుకున్నాడు. అతని ఊహ తప్పైంది. ఆమె కనులు ప్రశాంతంగా ఉన్నాయి. పెదవులపై చిరునవ్వు లీలగా మెదలుతూ ఉంది. ఆమె తల వాల్చుకుని నిలబడలేదు. సహజంగానే కూచునిఉంది.

ప్రసాదరావుకు ఆశ్చర్యం వేసింది. మరికొన్ని క్షణాల్లో చచ్చిపోనున్న ఆమెకు ఇంత ధైర్యమా? చావంటే ఇంత నిర్లక్ష్యమా? కొంచెం అనుమానంతో అతను జైలర్‌ను ప్రశ్నించాడు-"ఆమె ఎవరు?" అని.

"ఆమే సార్! మీనా. ఉరి తీయవలసింది ఆమెనే."

ఫైలులో అతను చూచింది ఆమె పేరు మాత్రమే. ఆ పేరును ఒకసారి లోలోపల అనుకున్నాడు అంతవరకూ ఆమె యెడల అతనిలో రేగిన ఆలోచనలన్నీ మాయమైపోయాయి. ఆమె యెడల ఏర్పడిన కోపం, అసహ్యం-జాలిగా రూపొందాయి. ఆమె రూపని. ఆ స్ఫురద్రూపం అతనికి జాలిని కలిగిస్తున్నది. విచారవిహీనమైన ఆమె వదనంమీద నిలిచిన అతని దృష్టి చలించడం లేదు. ఆమెను చూస్తున్న కొలదీ అతనిలో జాలి పెంపొతున్నది.

నిజంగానే ఆమె అమాయకురాలిలా ఉన్నది. ఎట్టి అనిశ్చలాన్నీ ఎరుగని ఆమె కళ్ళూ, చిరునవ్వుముద్ర చెరగని ఆమె ముఖభంగిమా ఆమె అమాయకురాలని చాటి చెప్పుతున్నాయి. ఇంత అమాయకురాలు కట్టుకున్న భర్తను ఎలా హత్య చేయగలిగిందో అతనికి సుతరామూ అర్థం కాలేదు. ఆమె ముఖంచూస్తూ ఉంటే, హంతకురాలని ఎంత మాత్రమూ అనిపించడంలేదు.

ఒకటి జరిగి ఉంటుంది. భర్త తాగిన మైకంలో ఆమెపై కత్తి ఎత్తిఉంటాడు. ఎంత పతిభక్తిగలదైనా, భర్తకు ఎంతగా ఎదురు చెప్పనిదైనా, ఆమెకూ

"మోరలిస్టు"

ప్రాణమంటే తీపి ఉండకపోదు. ఆ మోహంతో ఆమె అతని చేతుల్లోనుండి గింజుకొని ఉంటుంది భర్తకా- తాగిన స్థితి, అందునా అస్థిరచిత్తుడు ఆ గింజులాటలో పొరపాటున అతని చేతిలోని కత్తి అతని గుండెల్లోనే దిగిపోయి ఉంటుంది ఆమె హత్య చేయగా చూచినవా ళ్ళున్నారా!!! 'నువ్వు హత్యచేశా'వని ఆరోపించినపుడు ఆమె మౌనం వహించిఉంటుంది.

జైలర్ హెచ్చరించాడు. ఆలోచనలు వాటి దారిని అవి నడుస్తూ ఉండగా సూపర్నెంటు మెల్లగా నడిచి తన స్థానాన్ని చేరుకున్నాడు. అక్కడ చేరినవా రందరూ లేచి నిలబడ్డారు గౌరవసూచకంగా అతను కూచున్నాడు మిగతవారూ తమ స్థానాల్లో కూచున్నారు.

ఆమెకు చెరొకవైపున ఇద్దరు పోలీసులు నిలబడ్డారు. జైలర్ ఆదేశాన్ననుసరించి ఆమె ఉరితీయుప్రదేశానికి కొనిరాబడింది. ఆమె-గదిమధ్యలో గోతిపై అమర్చబడిన బల్లపై నిలబడింది ఆమె కంటిముందు పూర్ణచంద్రాకారంలో ఉరిత్రాడు మెల్లగా కదలుతూ- వేలాడుతూ ఉంది. భయ కర సంగీత లహరులు అదృశ్యస్థల నుంచి వెలివస్తూ, సన్నివేశాన్ని భీభత్స చేస్తున్నాయి. లావాటి ఒక ఆసామీ ఆమెకు అతిసమీపంగా నిలబ ఉన్నాడు.

ప్రసాదరావు ఆ దృశ్యాన్ని చూడలేకపోయాడు. వధ్యపీఠం ముందు నిలబడ్డ పశువులా అతని కంటికి ఆమె కనిపించినప్పుడు, ప్రసాదరావు గుండె జాలితో నీరైపోయింది న్యాయస్థానం ముందు తలవంచిన ఒక అమాయకురాలు, మరి నోరు విప్పక తప్పిదాన్ని తలమీద వేసుకుని, తన కంఠాన్ని చిరునవ్వుతో ఖడ్గంకిచ్చినట్లు అనిపించి, అతను నిలువెల్లా వణికాడు. అతని ఎడమకన్ను బాగా అదిరిపోయింది. ఎడమభుజంమీద ఎవరో చరిచిన ట్లైంది.

ఇంతకుముందు అతను జైలర్‌గా ఉండగా ఉరిశిక్షలను కొన్నిటిని అమలుపరిచాడు. అప్పట్లో అతని కింత బాధ కలుగలేదు. ఒక స్త్రీకి ఉరితీయడం అతనెప్పుడూ చూచినవాడుకాదు అంతే గాక – తను సూపర్నెంటుగా ప్రమోషనైనరోజున, ఒక ఆడబిడ్డను తన ఆధ్వర్యంలో ఉరితీయించడం అతనికి గొప్ప బాధను కలిగిస్తున్నది.

తన స్థితి గమనించి, తను నిర్వహించవలసిన బాధ్యతనంతా జైలరే సరిచూచుకుంటున్నాడు. నాలుగు గంటలు పూర్తి కావడానికి మరొక్క నాలుగు నిమిషాలు తక్కువ.

ప్రసాదరావు కళ్ళు మూసుకుని కూచున్నాడు. ఎంతగా ధైర్యాన్ని కొనితెచ్చుకోవాలన్నా సాధ్యం కావడంలేదు. గుండె ఎంతో వేగంతో కొట్టుమిట్టాడుతూఉన్నది.

జైలర్ కంఠం వినిపించింది.

"శ్రీమతి మీనా! న్యాయస్థానం మీకు విధించిన శిక్షను అమలుపరచే క్షణాలు దగ్గరపడ్డాయి. మరి నాలుగు నిమిషాలుమాత్రం మిగిలాయి. మీకు చివరికోరిక ఏదైనా ఉంటే వెల్లడి చేయవచ్చు."

ఆమె ఏం మాట్లాడుతుందో వినాలని ప్రసాదరావు వేచివున్నాడు. ఆమె కంఠస్వరం ఎంతకూ వినిపించక పోయేసరికి, కళ్ళు విప్పి చూచాడు. ఆమె పెదవులపై చిరునవ్వు చెరిగిపోలేదు. కళ్ళల్లో ప్రశాంతత దూరం కాలేదు.

ఈసారి – సూపర్నెంటు ప్రసాదరావు. సహజ గంభీర కంఠస్వరంతో అడిగాడు –

"మీకు చివరికోరిక ఏదైనా ఉంటే – విన్నవించుకోవచ్చు"

అతని కంఠస్వరం విని ఆమె ఎదురు చూపులు చూచింది. ఆ తరువాత మెల్లగా చెప్పింది –

"నా కేమి కోరికలేదు. నే నిచ్చిన వాఙ్మూలంలోనే నా చివరి కోరిక ఏమిటో వివరించాను. అంతకన్న నా కేమీ కోరికలేదు ......"

ఆమె ఎంతగా ధైర్యాన్ని అవలంబించినా, గొంతు వణకింది. ఆమె

మాటలు వింటూనే ప్రసాదరావు చలించాడు. ఆ కంఠస్వరం వింటూనే అతని కళ్ళల్లో నీళ్లు తిరిగాయి. హృదయంలో కంపన బయలుదేరింది. అతను మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

ఆ తరువాత జరగవలసిన కార్యక్రమాన్ని అతను మనోనేత్రంతో చూడసాగాడు. జైలర్ కంఠం మళ్ళీ విన్పించింది.

"అయితే – దైవప్రార్థన చేసుకోండి – టైం పూర్తికావచ్చింది."

ప్రసాదరావు లోపల్లోపల అనుకున్నాడు – "దేవుడు" అని.

నిర్ణీతవేళకు – సరిగా – ఉరితీయబడే వ్యక్తి కంఠానికి ఉరితాడు తగిలింపబడుతుంది. సూపరెన్టెంటు సూచన యిచ్చినవెంటనే కాళ్ళకింది బల్ల తొలగింపబడుతుంది సరిగా గోతిలోనికి ఆవ్యక్తి చటుక్కున దిగగానే – కంఠం చుట్టూ ఉరితాడు బిగుసుకుపోతుంది. క్రమంగా త్రాడు బిగుస్తూఉంటే, కళ్లు వెళ్ళుకువస్తాయి. ప్రాణం గిజగిజలాడుతుంది. ఊపిరితిత్తుల గొంతు బిగుసుకుపోతుంది. బయటిగాలి లోపలికి ప్రవేశించదు; లోపలగాలి బయటికి పోదు. కొన్నిక్షణాలు అతిప్రశాంతంగా – గిలగిల కొట్టుకొంటూ, ఊపిరాడక, ప్రాణభయంతో, గట్టుమీది చేపపిల్లమాదిరి, అమాయకంగా, దీనంగా, భయంకరంగా విలవిల్లాడతాయి, ఆ క్షణాల బాధకు–పిదప–ప్రశాంతత.

ప్రసాదరావు చేతిలోనిబెత్తం ఎపుడు కదలిందో, ఆమె కాళ్ళకిందిబల్ల ఎప్పుడు తొలగింపబడిందో – కళ్ళు తెఱచిచూస్తే...కంఠాన్ని కౌగలించుకున్న ఉరితాడు ఆధారంగా ఆ స్త్రీ కోమల సుందర శరీరం వేలాడుతూ కనిపించింది. ఒక్కసారి యుద్ధభేరి మ్రోగినప్పటిలా గుండెల్లో ఏదో పెటిల్లున మ్రోగిన ట్లయింది. ఆశబ్దం గిరగిరా తిరుగుతూ గుండెగదుల్లో తారాడుతున్నట్లు అనిపించింది. కొన్ని క్షణాల అనంతరం, అతను తిరిగి కళ్ళువిప్పి చూచాడు. ఆమెముఖాన్ని అతను చూడదలుచుకోలేదు. అయినా అతని చూపుల బారినుంచి ఆ దృశ్యం తప్పిపోలేదు. కళ్ళు పైకి ఉబ్బినా అందులో ప్రశాంతత విరిసేఉంది బాధ ముఖంనిండా పరుచుకున్నా సహజంగా ఆమె పెదవులపై ఉండే చిరునవ్వు చెరిగిపోలేదు. కంఠంచుట్టూ కండరాలు ఉబ్బిపోయాయి. అతను చూడలేక ముఖం త్రిప్పుకున్నాడు.

అతనిలో ఏదో తెలియరాని కంపన బయలుదేరింది. ఇప్పుడు తనువు వణకడంలేదు; ఆలోచనలు సాగడంలేదు గుండె ఆదరడంలేదు. అతనిలో మానవుడు చలిస్తున్నాడు. కొన్ని క్షణాలు నిజంగానే అతనికి ఊపిరాడలేదు.

జరగవలసినదంతా జరిగిపోయింది. మెల్లగా ఆమె కళేబరం కిందికి దించబడింది. డాక్టర్ పరీక్ష చేశాడు. జైలర్ చేయవలసిన కార్యక్రమమంతా పూర్తి చేశాడు. డాక్టర్ మరిముగ్గురువ్యక్తులు సంతకాలు చేశారు. చివరగా - అన్నీ పరిశీలించి, ప్రసాదరావూ సంతకం చేశాడు.

"చూడండి - ఇక ఇక్కడ నిలబడలేను. జరగవలసినదంతా సక్రమంగా జరిపించాకద! మిగతా కార్యక్రమం ఏమిటో సరిచూడండి. నేను ఆఫీసు గదిలో ఉంటాను. అవసరపడితే రండి," అని జైలర్‌తో చెప్పి, డాక్టర్ దగ్గరా - మిగతా వ్యక్తులందరివద్దా శెలవు తీసుకుని ప్రసాదరావు మెల్లగా నడుచుకుంటూ బయలుదేరాడు.

యంత్రం మాదిరి మెల్లగా అతను గదిలోకి వచ్చాడు. నిరాలోచనంగా కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. కిటికీలోంచి సాయంకాలపు నీరెండతోబాటుగా లోపలికి వస్తున్న గాలి అతనికి కాస్త ప్రశాంతతను కల్గించింది. నిండుపాటి నిట్టూర్పు విడిచిపుచ్చాడతను.

అతనికి పెళ్ళి కాలేదు. వైవాహిక జీవనంలోని మాధుర్యం కొంచెమైనా అతనికి తెలియదు. ఎన్నడూ ఊహాలోనైనా అతనట్టి ఆనందాన్ని అందిపుచ్చుకోవాలని ప్రయత్నించలేదు. పెళ్ళంటేనే అతనికి నిజంగా అసహ్యం. చిన్నతనంనుంచీ వివాహం యెడల అతని కట్టి వైముఖ్యం ఏర్పడిపోయింది. ఇదమిత్థంగా దానికి కారణం యిదని అతను చెప్పలేకపోవచ్చు.

ఆలోచనలేమీ అతని ఎదురుగా నిలబడడం లేదు. సాయంకాలపు చల్లని గాలినుండి అతడు విశ్రాంతిని కోరుతున్నాడు. ఉదయంనుండీ అతడనుభవించిన రంపపుకోతను విస్మరించాలని ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

తలవాల్చుకుని అతను టేబిల్ మీదికి చూచాడు. ఎర్రని పాడ్‌లో ఫైలు కన్పించింది. అతను కుర్చీలోంచి లేచి నిలబడి గదిలో ఇటూయిటూ పచార్లు ప్రారంభించాడు. ఎర్రపాడ్ మళ్ళీ పామియానాను గుర్తుచేసింది. పామియానా అతని బాల్యాన్ని గుర్తుచేసింది.

అతనికి మళ్ళీ ఆలోచనలు కన్పించాయి. కిటికీలోంచి అస్తమించబోతున్న సూర్యుడు కనిపించాడు. నీరెండలో - తప్పు చేసినవాళ్ళ మాదిరి తలులు వాల్చుకుని నిలబడ్డ చెట్లు కనిపించాయి. టేబిల్‌మీది ఎర్రపాడ్‌లో ఫైలు కనిపించింది.

ఎంత వద్దనుకున్నా ప్రసాదరావు కాళ్ళు టేబిల్ దగ్గరకు నడచాయి. చేతులు పాడ్‌ను విప్పాయి. ఫైలు పెద్దదిగానే కన్పించింది.

నిర్నిమిత్తంగా ఒక్కొక్క పేజీ

"డబుల్ బెడ్"

అతను తిరగవేయసాగాడు. అతను చదవడం లేదు. ఒక్కొక్క పేజీ తిరగ వేస్తున్నాడు. అక్షరాలు కనిపించటం లేదు. దృష్టి పేజీలమీద లేదు. ఉరి తీయబడ్డ తరువాత, కనుగుడ్లు వెళ్ళుకు వచ్చి, కంఠమంతా ఉబికి ప్రాణం పోయిన ఆ స్త్రీ ముఖమే అతనికి కన్పిస్తున్నది.

ఆమె తప్పు చేసిందో లేదో తనకు తెలియదు. ఆ హత్యకు బాధ్యురాలు ఆమె ఔనో కాదో తను నిర్ణయించ లేదు. న్యాయస్థానం మాత్రం ఆమె హంతకురాలని ఉరిశిక్ష విధించింది. న్యాయస్థానం విధించిన ఈ శిక్షను తను అమలుపరచక తప్పలేదు. తన విధి తను నిర్వర్తించితీరాలి.

ఆమె చివరికోరిక కోరలేదు. చివరి కోరిక అనగానే అతని చేతికి ఫైలు లోని చివరి పేజీలు కనిపించాయి. న్యాయస్థానంముందు ఆమె నాలుగు ముక్కలు మాత్రం చెబుతూ, తన చివరికోరికను వెల్లడించింది. ప్రసాద రావు ఆమె వాంగ్మూలాన్ని శ్రద్ధగా పరికించాడు.

తను హత్య చేసినట్లుగాని, లేదా మరెవ్వరైనా గాని హత్యకు కారణ మని గాని ఆమె వివరించలేదు. అసలు హత్య గురించే ఆమె మాటల్లో లేదు. తన చివరి కోరికను మాత్రమే వివ రించింది. న్యాయస్థానంలో తన అప రాధాన్ని గురించి ప్రశ్నించినప్పుడు ప్రతి ప్రశ్నకూ మౌనం వహించింది మౌనంవల్ల ఏ ప్రశ్నకూ సమాధానం చేకూరదు. అతిప్రయత్నంమీద ఆమె చెప్పింది—నేను అపరాధినని న్యాయ స్థానం నిర్ణయిస్తే నేను తలవంచుతాను

ఇంతకన్న నే నేమి చెప్పలేను," అని.

చివరి కోరికను వివరిస్తూ ఆమె చెప్పిన విషయం గమనించి, ప్రసాద రావు ముఖంలో రంగులు మారాయి. అతనిలో ఆత్రం చెలరేగింది.

బాంకులో తన పేర గల డబ్బంతా తన కుమార్తెకు చెందవలెననీ, ఆ పిల్లను తన తండ్రికి అప్పగించవలెననీ ఆమె కోరింది.

ప్రసాదరావు కళ్లు కుంచించుకు పోయాయి. పాపం! కన్నబిడ్డ భవిష్యత్తును పరిరక్షించవలసిన తన బాధ్యతను పూర్తిగా నిర్వర్తించకుండానే ఆమె మరణించింది. ఆ మాతృహృదయము ఎంతగా క్షోభించిపోయిందో! అంతేకాదు—తన బిడ్డ పెద్దదైన తరువాత - తన కన్నతల్లి హంతకురాలై ఉరిశిక్షకు పాలుపడిన దన్న సంగతి తెలిసి-నలుగురిలోనూ తలెత్తుకు తిరగ లేక, అటువంటి తల్లి కడుపున పుట్టి నందుకు తనను తను నిందించుకుంటూ ఎంతగా కుమిలిపోతుందో ఊహించుకొంటే, ఆ కన్నతల్లి హృదయం తుత్తునియలై పోతుంది. అయినా, గుండె కోతకు బదులు ఆమె ముఖంమీద చివరి క్షణంవరకూ చిరునవ్వుండనే ఉన్నది. మీనా స్త్రీ కాదు. అబల కాదు.

ప్రసాదరావు చూపులు మీనా ఇచ్చిన ఆమె తండ్రి చిరునామా దగ్గర ఆగిపోయాయి. అతను ఆ చిరునామా మరోసారి చదివాడు. అతని గుండె లొక్కసారి గతుక్కుమన్నాయి.

వేగంగా నడుస్తున్న కారుచక్రాలు గోతిలో పడినప్పుడు కారు కుదిపినట్టు గుండె గతుక్కుమంటే అతను ఉలిక్కిపడ్డాడు.

ఆమె తండ్రి పేరు రఘురామయ్య. ఆ చిరునామా...

ప్రసాదరావు కుర్చీలో కూర్చోలేక పోయాడు. ఫైలును చేత్తో పట్టకోలేకపోయాడు.

అతనికి తండ్రి గుర్తుకు వచ్చాడు. తన ఒక్కగా నొక్క కుమార్తెను అల్లారుముద్దుగా పెంచి, పెద్ద జేసి, కలిగినవా రింటి కోడలిగా చేయాలని వివాహం నిశ్చయించి, ఘనంగా పెళ్లి ఏర్పాట్లు చేయిస్తే — ఆ రాత్రి ఆ కూతురు ఆకస్మాత్తుగా తను ప్రేమించిన ఎవరో కుర్రాడితో లేచిపోతే, తను చేసిన తప్పేమిటో తెలియక భోరుభోరున ఏడుస్తున్న తన తండ్రి కళ్ళముందు కనిపించాడు.

షామియానా కళ కళ మంటూ ఊగిసలాడటం కనిపించింది.

ప్రసాదరావు ఈ నగ్నసత్యాన్ని భరించలేకపోయాడు. 'మీనా' గా మారిపోయిన తన సోదరిని తలుచుకుని రెండు చేతులూ ముఖాన్ని కప్పుకుని — "అక్కయ్యా!" అని భోరు మన్నాడు.

——